

**АСОЦІАЦІЯ «ТРАНСПОРТНИХ, ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ
ТА ЛОГІСТИЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ «УКРЗОВНІШТРАНС»**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Загальних Зборів
АСОЦІАЦІЇ «УКРЗОВНІШТРАНС»
(Протокол № 1-2020 від 27.07.2020)

**ТИПОВІ ПРАВИЛА
НАДАННЯ ТРАНСПОРТНО-ЕКСПЕДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ АСОЦІАЦІЇ
«УКРЗОВНІШТРАНС»**

ОДЕСА 2020

Зміст

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
1. ЗАСТОСУВАННЯ	4
2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ	4
3. СТРАХУВАННЯ.....	5
4. ПЕРЕШКОДИ	5
5. СПОСІБ І МАРШРУТ ПЕРЕВЕЗЕННЯ.....	5
РОЗДІЛ 2	6
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА	6
6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА (ЗА ВИНЯТКОМ ВИКОНАВЦЯ)	6
6.1. Підстави для відповідальності	6
6.1.1. Обов'язок експедитора піклуватись про вантаж.....	6
6.1.2. Відповідальність експедитора за дії третіх сторін	6
7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА ЯК ВИКОНАВЦЯ.....	6
7.1. Відповідальність експедитора як перевізника	6
7.2. Відповідальність експедитора як виконавця інших послуг	6
7.3. Відповідальність експедитора як виконавця за дії третіх сторін	7
7.4. Відповідальність експедитора за порушення податкових зобов'язань	7
8. ВИНЯТКИ, ОЦІНКА І ФІНАНСОВІ ОБМЕЖЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	7
8.1. Винятки.....	7
8.2. Оцінка розміру компенсації	8
8.3. Фінансові обмеження відповідальності	8
8.3.1. Втрата або пошкодження товарів.....	8
8.3.2. Обмеження відповідальності за затримку.....	8
8.3.3. Інші види втрат	8
8.4. Додаткові витрати.....	8
9. ПОВІДОМЛЕННЯ	8

10. ЧАСОВІ ОБМЕЖЕННЯ	9
11. ЗАСТОСУВАННЯ ДО ДІЙ, ЩО Є ПОРУШЕННЯМ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА	9
12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ТА ІНШИХ ОСІБ	9
РОЗДІЛ 3	9
ОБОВ`ЯЗКИ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЛІЄНТА	9
13. НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ОБСТАВИНИ	9
14. НЕПРИПУСТИМІСТЬ ЗАЛІКУ ВИМОГ	10
15. ЗАГАЛЬНЕ ПРАВО ПРИТРИМАННЯ МАЙНА БОРЖНИКА.....	10
16. ІНФОРМАЦІЯ.....	10
17. ОБОВ`ЯЗОК КОМПЕНСАЦІЇ.....	10
17.1. Загальний обов`язок компенсації.....	10
17.2. Обов`язок компенсації стосовно загальної аварії	10
18. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЛІЄНТА	10
РОЗДІЛ 4	11
СПОРИ І ЗОБОВ`ЯЗУЮЧЕ ПРАВО	11
19. ЮРИСДИКЦІЯ І ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА	11
20. ЗОБОВ`ЯЗУЮЧЕ ПРАВО.....	11

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. ЗАСТОСУВАННЯ

1.1. Ці Правила застосовуються, якщо вони письмово включені в договір, стороною якого є член АСОЦІАЦІЇ «УКРЗОВНІШТРАНС», шляхом посилання на Типові правила надання транспортно-експедиторських послуг АСОЦІАЦІЇ «УКРЗОВНІШТРАНС».

1.2. Кожного разу, коли зроблено таке посилання, сторони погоджуються, що цими Правилами повинні відмінитися будь-які додаткові умови договору, що суперечать цим Правилам, за винятком тих випадків, коли умови договору спрямовані на збільшення відповідальності чи зобов'язань експедитора. Вважається, що сторони погоджуються відступити від положень актів законодавства і врегулювати свої відносини на власний розсуд.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

2.1. транспортно-експедиторська послуга - робота, що безпосередньо пов'язана з організацією та забезпеченням перевезень експортного, імпортного, транзитного або іншого вантажу за договором транспортного експедирування;

2.2. експедитор (транспортний експедитор) - суб'єкт господарювання, який за дорученням клієнта та за його рахунок виконує або організовує виконання транспортно-експедиторських послуг, визначених договором транспортного експедирування;

2.3. перевізник - юридична або фізична особа, яка взяла на себе зобов'язання і відповідальність за договором перевезення вантажу за доставку до місця призначення довіреного їй вантажу, перевезення вантажів та їх видачу (передачу) вантажоодержувачу або іншій особі, зазначеній у документі, що регулює відносини між експедитором та перевізником;

2.4. клієнт - споживач послуг експедитора (юридична або фізична особа), який за договором транспортного експедирування самостійно або через представника, що діє від його імені, доручає експедитору виконати чи організувати або забезпечити виконання визначених договором транспортного експедирування послуг та оплачує їх, включаючи плату експедитору;

2.5. **Товар** - будь-який предмет господарського обігу, в тому числі продукція, роботи, послуги, цінні папери, об'єкти права інтелектуальної власності

2.6. "SDR" означає Спеціальні права запозичення (Special Drawing Right), визначені Міжнародним Валютним Фондом.

2.7. Зобов'язальне право - це сукупність цивільно-правових норм, які регулюють відносини між боржником та кредитором на засадах юридичної рівності та взаємної відповідальності один перед одним.

2.8. в письмовій формі означає письмову інформацію, створену, надіслану, прийняту чи збережену електронним, магнітним, оптичним чи іншим засобом, зокрема, але не обмежуючись: система електронного документообігу, телеграма, телекс, телефакс чи електронна пошта, якщо інформація доступна для подальшого читання та використання.

2.9. "Цінності, цінні речі. коштовності" означають злитки золота або срібла, монети, гроші, оборотні кредитно-грошові документи, коштовні камені, ювелірні вироби, антикваріат, картини, твори мистецтва та подібне майно, вартість якого явно перевищує звичайну вартість звичайних комерційних товарів чи вантажів.

2.10. "Небезпечні вантажі" речовини, матеріали, вироби, відходи виробничої та іншої діяльності, які внаслідок притаманних їм властивостей за наявності певних факторів можуть під час перевезення спричинити вибух, пожежу, пошкодження технічних засобів, пристроїв, споруд та інших об'єктів, заподіяти матеріальні збитки та шкоду довкіллю, а також призвести до загибелі, травмування, отруєння людей, тварин і які за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, або за результатами випробувань в установленому порядку залежно від ступеня їх впливу на довкілля або людину віднесено до одного з класів небезпечних речовин

2.11. "Додаткові витрати" означають витрати, які виникли під час надання транспортно-експедиторських послуг, в тому числі, але не виключно: демередж, детеншн, простій, зберігання, зважування, навантаження, розвантаження.

2.12. "Негабаритний вантаж" вантаж, розміри якого (включаючи упаковку й кріплення) перевищують основний габарит навантаження в разі розташування вантажу на вагоні (зчепі), який перебуває на прямій горизонтальній ділянці колії, а поздовжня вісь цього вагона (зчепу) збігається з віссю залізничної колії в одній вертикальній площині, або вантаж, геометричні виноси якого в кривих перевищують геометричні виноси розрахункового вагона у цих кривих.

2.13. "Великовагові та великогабаритні транспортні засоби" означають такі транспортні засоби, вагові та/або габаритні параметри яких перевищують нормативні навантаження на вісь (осі) та загальна маса або габарити яких перевищують параметри, встановлені законодавством.

3. СТРАХУВАННЯ

Експедитор не може здійснювати страхування інакше, ніж згідно з чіткими вказівками, даними клієнтом письмово. Всі здійснювані види страхування підлягають звичайним виняткам і умовам, вказаним у страхових полісах страхової компанії або осіб, які приймають страхування та беруть на себе ризик. Якщо інше не погоджено письмово, експедитор не зобов'язане здійснювати окреме страхування кожної партії вантажу, але може декларувати його в будь-якому генеральному страховому полісі, отриманому експедитором. Страхування контейнерного обладнання на вимогу його власника здійснюється за рахунок клієнта.

4. ПЕРЕШКОДИ

Якщо виконання експедитором своїх обов'язків знаходиться під загрозою зриву в будь-який момент виконання роботи виникають або ймовірно можуть виникнути перешкоди, експедитор може відмовитися від перевезення товарів за відповідним договором, і в розумних межах створити можливість одержання товарів або їх частини клієнтом у місці, яке вважає безпечним і зручним, після чого доставка повинна вважатися виконаною, а відповідальність експедитора за ці товари - припиненою. У будь-якому випадку експедитор матиме право на погоджену винагороду згідно з договором, і клієнт повинен оплатити всі додаткові витрати, які виникають в наслідок вказаних вище обставин.

5. СПОСІБ І МАРШРУТ ПЕРЕВЕЗЕННЯ

Експедитор надає свої послуги у відповідності до вказівок клієнта, як погоджено з ним. Якщо ці вказівки є неточними або неповними, або не відповідають договору, експедитор може діяти на свій розсуд, на ризик та за рахунок клієнта.

Якщо не погоджено інакше, експедитор може вибрати або змінити засіб, маршрут і спосіб

здійснення обробки, складування, зберігання та перевезення товарів, вживаючи при цьому розумних заходів для інформування клієнта.

РОЗДІЛ 2

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА

6. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА (ЗА ВИНЯТКОМ ВИКОНАВЦЯ)

6.1. Підстави для відповідальності

6.1.1. Обов'язок експедитора піклуватись про вантаж.

Відповідальність експедитора настає за наявності його вини, що полягає у не виявленні ним належної старанності і не вжитті заходів у розумних межах при наданні послуг з організації перевезення вантажу; у такому випадку коли воно, у відповідності до ст. 8, повинно компенсувати клієнтові втрату чи за ушкодження товару, а також безпосередні фінансові втрати, підтвержені документально, що виникли в наслідок порушення ним своїх зобов'язань щодо піклування про вантаж.

6.1.2. Відповідальність експедитора за дії третіх сторін

Експедитор несе відповідальність за дії і недогляди третіх сторін, включаючи, проте не обмежуючись, перевізників, власників складів, вантажників, адміністрації порту та інших транспортно-експедиторських підприємств тільки в тому разі, якщо ним не була виявлена належна старанність при виборі, проведенні інструктажу цих третіх сторін та при нагляді за їх діями.

7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКСПЕДИТОРА ЯК ВИКОНАВЦЯ

7.1. Відповідальність експедитора як перевізника

Експедитор несе відповідальність як виконавець не тільки тоді, коли воно здійснює перевезення за допомогою власних або орендованих транспортних засобів (виконавчий перевізник), але також, якщо видало власний транспортний документ, або в інший спосіб прямо чи опосередковано взяло на себе відповідальність перевізника (перевізник за договором).

7.2. Відповідальність експедитора як виконавця інших послуг

У тому, що стосується надання інших послуг, окрім перевезення товарів, включаючи, проте не обмежуючись, такі послуги, як зберігання, обробка, упаковка або дистрибуція товарів, а також додаткові послуги, пов'язані з цим, експедитор повинен нести відповідальність як виконавець:

1. коли такі послуги були надані ним самим з використанням власних засобів або персоналу, або
2. якщо він прямо чи опосередковано взяв на себе відповідальність як виконавець.

7.3. Відповідальність експедитора як виконавця за дії третіх сторін

Експедитор як виконавець повинен, відповідно до ст. 8, нести відповідальність за дії і недогляди третіх сторін, найнятих ним для виконання договору про перевезення чи надання інших послуг в тому ж порядку, що і за власні дії і недогляди, а його права і обов'язки повинні регулюватися положеннями законодавства, що застосовується до видів транспорту або до надання пов'язаних з ним послуг, а також додатковими чітко погодженими умовами або, у випадку відсутності чіткого погодження, загальноприйнятими умовами, що застосовуються до такого виду транспорту або послуг.

7.4. Відповідальність експедитора за порушення податкових зобов'язань

У випадку, якщо експедитор виявиться недобросовісним платником податків, що потягне за собою донарахування грошових (податкових) зобов'язань клієнту та/або притягнення його до фінансової відповідальності контролюючими органами, клієнт, після отримання відповідних податкових рішень-повідомлень, має право направити експедитору копію акту перевірки контролюючого органу та прийнятого податкового повідомлення-рішення.

У випадку згоди експедитора із висновками відповідного акту контролюючого органу та податковим повідомленням-рішенням, експедитор, протягом трьох банківських днів після отримання відповідної вимоги зобов'язана перерахувати клієнту суму, вказану у відповідному податковому повідомленні-рішенні.

У випадку незгоди експедитора із висновками відповідного акту контролюючого органу та податковим повідомленням-рішенням, клієнт, враховуючи пояснення експедитора, має право оскаржити таке податкове повідомлення-рішення у суді та надати суду клопотання про залучення експедитора в якості третьої особи. У випадку набрання законної сили рішенням суду про відмову у задоволенні позову про визнання протиправним та скасування податкового повідомлення-рішення, експедитора, протягом трьох банківських днів після отримання відповідної вимоги та набрання законної сили рішенням суду, зобов'язана перерахувати клієнту суму, вказану у відповідному податковому повідомленні-рішенні. Якщо клієнт не скористається своїм правом судового оскарження податкового повідомлення-рішення, з яким не згодне експедитор, то останнє не відшкодовує клієнту, суму, вказану у відповідному податковому повідомленні-рішенні та будь-які штрафні санкції або збитки.

8. ВИНЯТКИ, ОЦІНКА І ФІНАНСОВІ ОБМЕЖЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

8.1. Винятки

Експедитор в жодному випадку не несе відповідальність за:

1. цінності або небезпечні вантажі, якщо вони незадекларовані Клієнтом на момент укладення договору,
2. втрати, завдані через затримку, якщо це чітко не погоджено письмово,
3. непрямі втрати, такі як втрата прибутку і втрата ринку, та інші, не обмежені цим переліком;
4. втрату товару або його пошкодження внаслідок притаманного товару дефекту;
5. дії чи бездіяльність Клієнта, його агентів або будь-якої третьої сторони, яку наймає Клієнт;
6. неналежну упаковку або маркування вантажів, якщо експедитор не несе відповідальності як виконавець таких послуг за ст. 7.2;
7. кількість та/або його упаковки, якщо вантаж доставлено в місце доставки вантажу в технічно справному і без механічних пошкоджень контейнері або транспортному засобі,

доставленому з непошкодженими пломбами, якими був опломбований контейнер або транспортний засіб на місці завантаження/митного оформлення вантажу;

8. строки оформлення погоджувальних документів для проїзду великогабових та великогабаритних транспортних засобів, залучених до перевезення негабаритного вантажу, з власниками вулично-дорожньої мережі, залізничних переїздів, мостового господарства, служб міського електротранспорту, електромереж, електрифікації, електрозв'язку, тощо;

9. додаткові витрати та збитки Клієнта, спричинених перешкодами.

8.2. Оцінка розміру компенсації

Вартість товарів повинна бути визначена у відповідності до поточної біржової ціни товару або, якщо такої ціни немає, у відповідності до поточної ринкової ціни або, якщо немає біржової ціни товару або поточної ринкової ціни, шляхом посилання на звичайну вартість товарів такого ж виду та якості.

8.3. Фінансові обмеження відповідальності

8.3.1. Втрата або пошкодження товарів

Незважаючи на умови ст. 7.3, експедитор не повинен нести або на нього не повинна покладатись відповідальність за будь-які втрати або пошкодження товарів у розмірі, що перевищує еквівалент 2 SDR за кілограм брутто-ваги втрачених або пошкоджених товарів, якщо тільки особами, за яких несе відповідальність експедитор, не була відшкодована більша сума. Якщо товари не були доставлені протягом дев'яноста днів, наступних після дати, коли товари повинні були бути доставлені, пред'явник прав може вважати товари втраченими за відсутністю доказів протилежного. Сума збитків за втрату або пошкодження товарів у розмірі, що перевищує еквівалент 2 SDR за кілограм брутто-ваги втрачених або пошкоджених товарів, не підлягає відшкодуванню Клієнту.

8.3.2. Обмеження відповідальності за затримку

Якщо експедитор несе відповідальність щодо втрат через затримку, така відповідальність повинна бути обмежена сумою, яка не перевищує винагороду, що стосується послуг, які спричинили затримку.

8.3.3. Інші види втрат

Незважаючи на умови ст. 7.3, відповідальність експедитора за втрати будь-якого виду, не згадані в ст. 8.3.1. і 8.3.2., не повинна перевищувати загальної суми 10 000 SDR на кожний випадок, якщо тільки від осіб, за яких несе відповідальність експедитора, не була отримана більша сума.

8.4. Додаткові витрати

Експедитор не несе відповідальність за виникнення додаткових витрат, а Клієнт зобов'язаний їх відшкодувати на вимогу експедитора, крім випадків, коли виникнення додаткових витрат спричинено невжиттям експедитором зусиль в розумних межах для їх уникнення.

9. ПОВІДОМЛЕННЯ

9.1. Якщо експедитору не було направлено письмове повідомлення про втрату або пошкодження товарів, що визначає загальний характер таких втрат чи пошкодження, така передача в першу чергу є підтвердженням доставки товарів в задовільному порядку і

стані. Якщо такі втрати або пошкодження не виявлені, такий же першочерговий порядок повинен бути застосованим, якщо письмове повідомлення не направлено протягом 6 наступних днів після дати, коли товари були передані особі, уповноваженій їх одержати.

9.2. Щодо всіх інших втрат і пошкоджень, будь-яка претензія клієнта до експедитора, що витікає з будь-якої послуги, передбаченої для клієнта, або забезпечити яку зобов'язався, експедитор повинна бути пред'явлена письмово і повідомлена експедитору протягом 7 днів від дати, коли Клієнт дізнався або повинен був дізнатись про будь-яку подію або випадок, що нібито викликав появу такої претензії. Будь-яка претензія, яка не пред'явлена і про яку не повідомлено вищевказаним способом, повинна вважатись відмовою від прав і повністю відкидається, за винятком тих випадків, коли клієнт може довести, що він був не в змозі вкласти у визначений проміжок часу і що він пред'явив претензію, як тільки у нього з'явилась реальна можливість для цього.

10. ЧАСОВІ ОБМЕЖЕННЯ

Якщо чітко не погоджено інакше, експедитор звільняється від усякої відповідальності згідно з цими Правилами, якщо тільки не направлено позов протягом 6 місяців після доставки товарів або дати, коли товари повинні були бути доставленими, або дати, коли невиконання доставки товарів надавало б право одержувачеві вантажу вважати товари втраченими. Щодо інших втрат, окрім втрат або пошкоджень товарів, період у 6 місяців повинен відраховуватись від часу, коли невиконання доставки надавало б експедитору підставу для пред'явлення претензії.

11. ЗАСТОСУВАННЯ ДО ДІЙ, ЩО Є ПОРУШЕННЯМ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА

Ці Правила застосовуються до всіх претензій проти експедитора, коли підставою є порушення договору або порушення цивільного права.

12. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ТА ІНШИХ ОСІБ

Ці Правила застосовуються щодо всіх претензій до посадової особи, агента або іншої особи, найнятої експедитором для виконання послуг (з будь-яким незалежним підрядником включно), коли підставою претензій є порушення договору або цивільного права, і сукупна відповідальність експедитора і посадових осіб, агентів або інших осіб не повинна перевищувати межі відповідальності, застосовуваної щодо надання цієї послуги, як чітко погоджено між експедитором і Клієнтом або витікає з цих Правил.

РОЗДІЛ 3

ОБОВ'ЯЗКИ І ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЛІЄНТА

13. НЕПЕРЕДБАЧЕНІ ОБСТАВИНИ

У випадку, коли в непередбачених обставинах експедитор діє найкориснішим для клієнта чином, додаткові витрати і кошти повинен відшкодувати клієнт.

14. НЕПРИПУСТИМІСТЬ ЗАЛІКУ ВИМОГ

Всі належні гроші повинні бути виплачені без будь-яких знижок або затримки Клієнтом на рахунок експедитора повністю без будь-якої претензії, зустрічної претензії або заліку вимог.

15. ЗАГАЛЬНЕ ПРАВО ПРИТРИМАННЯ МАЙНА БОРЖНИКА

В межах, дозволених чинним законодавством, експедитор належить загальне право при тримання товарів і будь-яких документів, що їх стосуються, через будь-які платежі, які повинен здійснити Клієнт експедитору в будь-який час, включаючи плату за зберігання і витрати на її покриття; експедитор може здійснити таке при тримання будь-яким розумним способом на свій розсуд.

16. ІНФОРМАЦІЯ

На момент передачі товарів під відповідальність експедитора, Клієнт повинен гарантувати одержання усієї точної детальної інформації щодо загальної характеристики товарів, їхніх марок, номеру, ваги, об'єму і кількості, інформації про небезпечний характер товарів, чутливість до вологи, інші важливі характеристики, які можуть впливати на схоронність вантажу, якщо товари є такими, причому ця інформація надається самим Клієнтом або від його імені.

17. ОБОВ'ЯЗОК КОМПЕНСАЦІЇ

17.1. Загальний обов'язок компенсації

За винятком ситуації, коли експедитор відповідає згідно з Розділом 2, Клієнт повинен відшкодувати експедитору додаткові витрати та всі збитки, що трапилися під час надання транспортно-експедиторських послуг.

17.2. Обов'язок компенсації стосовно загальної аварії

Клієнт повинен виплатити компенсацію експедитору у випадку пред'явлення йому будь-якої претензії щодо збитків від загальної аварії і повинен забезпечити таку гарантію, яка може вимагатися у зв'язку з цим.

18. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЛІЄНТА

18.1. Клієнт повинен нести відповідальність перед експедитором за всі втрати або пошкодження, видатки, витрати і офіційні збори (що стали наслідком неточної або неповної інформації або вказівок, переданих клієнтом або будь-якою особою, що співпрацює з експедитором від його імені, або будь-якій іншій особі, перед яким експедитор може стати відповідальним) відносно товарів, що спричинили смерть або тілесні ушкодження, пошкодження майна, завдали шкоди довкіллю або спричинили будь-які інші втрати.

18.2. У разі відмови та/або неотримання Клієнтом та/або вантажоодержувачем прибулого на його адресу вантажу (у тому числі в порту призначення), Клієнт оплачує всі додаткові витрати, спричинені такою відмовою та/або неотриманням, а також оплачує витрати, необхідні для повернення вантажу вантажовідправнику/клієнту або видалення/утилізації вантажу.

18.3. У разі пошкодження контейнера та/або транспортного засобу з вини Клієнта, його службовців, контрагентів або субпідрядників, Клієнт відшкодовує витрати, пов'язані з їх відновленням. У разі неможливості відновлення або недоцільності відновлення контейнера та/або транспортного засобу, Клієнт відшкодовує вартість контейнера та/або транспортного засобу в сумі, зазначеній власником контейнерного обладнання та/або транспортного засобу.

РОЗДІЛ 4

СПОРИ І ЗОБОВ'ЯЗУЮЧЕ ПРАВО

19. ЮРИСДИКЦІЯ І ЗАСТОСУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

Якщо не погоджено інакше, позови проти експедитора можуть бути пред'явлені тільки в тому місці, де експедитор проводить свою основну діяльність, і повинні бути вирішені у відповідності до законодавства країни, де це місце знаходиться.

20. ЗОБОВ'ЯЗУЮЧЕ ПРАВО

Ці Правила застосовуються Сторонами для врегулювання своїх відносин на власний розсуд. У відносинах, що не врегульовані цими Правилами, сторони керуються договором та положеннями міжнародних конвенцій або національного законодавства, що застосовується до діяльності експедитора.